

Soyadıyla Müsemmâ, İlimiyle Müstesnâ

*OZAN YILMAZ**

Bazı hocalar vardır, görev yaptıkları dönem içerisinde hem akademik hem de idari anlamda iz bırakırlar. Öğrencileri ve çalışma arkadaşları onları hep özlemle hatırlar, onların zamanına denk geldikleri için kendilerini bahtiyar sayarlar. Marmara Üniversitesi ile özdeşleşmiş Orhan Bilgin Hoca da böyle bilinmiş ve böyle anılacak hocalar arasındadır.

Yıl 2004... Ekim ayının sonları... Yeni bir ders dönemi başlamış başlamasına ama o vakitler yüksek lisansını yeni bitirmiş bir araştırma görevlisi olan bendenizin Gaziantep Üniversitesi'nden Marmara Üniversitesi'ne doktora eğitimi için gelebilmesi, elde olmayan bazı sebeplerle gecikmiş. Marmara Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Hakkı Dursun Yıldız Binası'ndan içeri girerken kafamda birtakım soru işaretleri de yok değil. Bölüm başkanı Prof. Dr. Orhan Bilgin adını duydum duymasına ama türlü sebeplerle derslere geç kalmış bir öğrenciye tavrı nasıl olacak merak etmiyor da değilim hani...

Merdivenleri bu düşüncelerle çıktıktan sonra, geniş koridorları geçip bölümün hemen girişindeki bölüm başkanı odasının kapısından girmemle bütün tedirginliğim yerini sarsılmaz bir güvene bıraktı. Herkesin ağız birliği etmişçesine "Orhan Hoca" deyip hürmetle bahsettiği Orhan Bilgin, önce sert, akabinde hemen kendini ele veren yumuşak bir yüz ifadesiyle gülümseyince duyduğum rahatlama, faydalı geçecek yıl-

* Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Sakarya (*ozanyilmaz80@gmail.com*).

ların da habercisiydi. O gün Orhan Hocamın bana gösterdiği hoşgörülü tavır, yaklaşık dört sene sürecek bir ders ve sohbet halkasına dahil olmamın da ilk işaretiydi.

Orhan Bilgin, soyadı gibi “bilgin” oluşu ve babacan tavrıyla öğrencileri için bir hocadan çok daha fazlasıdır. Hoca’nın Türk kültürünü farklı şubelerden beslenen bir bütün olarak görmesi, onun derslerini edebiyat, tarih, sosyoloji, tasavvuf ve musikiye dair kitaplarda dahi kolay kolay bulunamayacak nevi şahsına münhasır bilgilerle donatıyordu. Hocası rahmetli Nihad Mazlum Çetin’in “İstanbul’un sadece sokaklarında gezmek insanı profesör yapar” sözünü düstur edindiği için, ders mekânı olarak sadece bir odaya bağlı kalmayıp İstanbul’u köşe bucak gezdiğimizizi bilirim. Tophane’deki Kılıç Ali Paşa Camii’nde Hattat Karahisarî ekolünden Demircikulu Yusuf Efendi’nin nefis kara kuşak celî sülüs yazısının varlığından haberdar olmam, dahası bu yazıyı bizzat yerinde görmem onun sayesinde. Hatta “O hattı görmeden ölürseniz başınızda ağıt yakılsa yeridir” demesini unutmak mümkün mü?! O vakitler şair Necâtî Bey’i severdim sevmesine, ancak merhumun kabrinin Unkapanı İMÇ Blokları’nda olduğunu aynelyakîn fark etmem Orhan Hocam sayesinde olmuştur. Okur-yazar tipinin somut örneği Kâtib Çelebi ve İstanbul’un ilk kadısı Hızır Çelebi’yle omuz omuza yatmakta olan, belki önünden defalarca geçtiğim halde bir türlü farkına varamadığım şair Necâtî’nin kabrini ziyaret etmek, tahmin edileceği üzere bir Klasik Türk Şiiri sevdalısını bambaşka bir âleme götürmek için fazlasıyla yeterli olmuştur. Süleymaniye Camii’nin avlusundaki mezar taşlarını okuya okuya gezdiğimiz günse, bir çırpıda ifadesi kolay olmayan renkli ve dolu dolu zamanlar olarak hafızamda sağlam bir yere sahiptir.

Orhan Bilgin ekolünün olmazsa olmazlarından biri de “kitap”tır. O sıralar bir klasik şiir gönüllüsü olarak, kendi çapımda gördüğüm her kitabı alır, böylece şahsi bir kütüphane oluşturmaya çalışırdım. Bu anlayışta biri olarak, Marmara Üniversitesi’nin bölüm başkanlığı odasında kitap merakının en ileri safhalarından birini görmüş şanslı öğrencilerdenim. Hoca’nın odasında bulunan kitaplar, bir klasik edebiyatçının nasıl bir kütüphanesi olması gerektiği hususunda başlı başına bir örnekti. İngiltere ve İran yıllarından kalma yüzlerce kitap, ismini duyup cismini görmediğimiz nice kaynaklar, hatta daha önce ne duyduğumuz ne de

gördüğümüz cilt cilt eserler elimizi uzatıp dokunacak kadar yakınımızdaydı. Zebîhullah Safâ'nın *Târih-i Edebiyyât der-İran'ı*, *Meşâirü'ş-Şu'arâ*'nın Meredith-Owens baskısı (fotokopisi değil, aslından bahsediyorum), Ömer Raduyânî'nin *Tercemânu'l-Belâga'sı* ve Ioannis Vullers'in meşhur Farsça-Latince sözlüğü bu eserlerden yalnızca birkaçıydı. Bu kitaplarla ilgili en ilginç anım da doktora tezimi kontrol ederken, eserde geçen Reşîdüddîn Vatvat'a ait *Hadâyıku's-Sihr fî Dakâyıku'ş-Şî'r* isimli meşhur belagat kitabını raftan çıkarmam için işaret etmesiydi. Ayrıca bana hediye ettiği Sûdî'ye ait *Şerh-i Gülistân*'ın matbu nüshası da hayat boyu yadigâr sayacağım kıymetli bir hâtıradır.

Orhan Bilgin hocamız artık emekli olmuştur olmasına ama bu, yeni bir üniversitede yeni bir sayfa açmayla sonuçlanacak güzel bir başlangıç vesilesidir. Hâlen 29 Mayıs Üniversitesi'nde bölüm başkanı olarak dersler vermeye devam etmekte, yılların deneyimini yeni öğrencileriyle paylaşmaktadır. Ne mutlu bizlere ki öğrencileri olarak İSAM'daki odasına gidip kendisini görme, pek kıymetli bilgilerinden istifade etme şansına hâlâ sahibiz. Bu vesileyle muhterem Hocam'a uzun ve hayırlı bir ömür diliyorum, Yahyâ Kemâl'in meşhur beytini bir kez de Onun için tekrar ediyorum:

Hezâr gıpta o devr-i kadîm efendisine
Ne kendi kimseye benzer ne kimse kendisine